

**POLITYKA OCHRONY DZIECI
PRZED AGRESJĄ I KRZYWDZENIEM
W SZKOLE PODSTAWOWEJ
IM. KARDYNAŁA STEFANA WYSZYŃSKIEGO W IMIELINIE**

Wstęp

1. Niniejszy dokument określa najważniejsze zasady oraz sposoby postępowania wszystkich pracowników szkoły/rodziców/opiekunów, w tym wolontariuszy, praktykantów i stażystów, wobec dzieci dla zapewnienia im bezpieczeństwa.
2. Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników szkoły/rodziców/opiekunów jest praca dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie.
3. Pracownik/rodzic/opiekun traktują dziecko z szacunkiem oraz uwzględniają jego potrzeby.
4. Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracownika/rodzica/opiekuna wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie.
5. Pracownik szkoły/rodzic/opiekun, realizując cele ochrony dzieci, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych szkoły oraz swoich kompetencji.

**Rozdział I
Słownik terminów**

1. Personel szkoły to każdy pracownik, czyli osoba zatrudniona oraz wolontariusz, praktykant i osoba odbywająca staż.
2. Dzieckiem jest każda osoba będąca na liście uczniów.
3. Opiekunem dziecka jest osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego przedstawiciel ustawowy(rodzic/opiekun prawny) lub inna osoba uprawniona do reprezentacji na podstawie przepisów szczególnych lub orzeczenia sądu (w tym rodzina zastępcza).
4. Zgoda opiekuna dziecka oznacza zgodę co najmniej jednego z opiekunów dziecka. Jednak w przypadku braku porozumienia między opiekunami dziecka należy poinformować opiekunów o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinno-opiekuńczy.
5. Przez krzywdzenie dziecka należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie.
6. Osoba odpowiedzialna za politykę ochrony dzieci przed agresją i krzywdzeniem to dyrektor szkoły oraz konsultanci szkolni ds. przeciwdziałania przemocy(dalej zwani konsultanci szkolni), sprawujący nadzór w szkole nad realizacją polityki ochrony dzieci przed agresją i krzywdzeniem.
7. Dane osobowe dziecka to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka.

**Rozdział II
Zasady bezpiecznych relacji społecznych określające,
jakie zachowania są niedozwolone w kontakcie z dzieckiem**

1. Zabrania się stosowania przemocy fizycznej, w tym:
 - a) bicia, kopania,
 - b) szarpania, popychania,
 - c) policzkowania i innych czynów wskazujących na przemoc fizyczną wobec dziecka.
2. Zabrania się stosowania przemocy psychicznej, w tym:
 - a) zastraszania, grożenia,
 - b) wyzywania, przeklinania,
 - c) poniżania, szydzenia, wyśmiewania,
 - d) wywoływania poczucia winy,

- e) zabraniać kontaktów z innymi osobami,
 - f) etykietowania i innych czynów wskazujących na przemoc psychiczną wobec dziecka.
3. Zabrania się stosowania przemocy seksualnej, w tym:
 - a) zmuszania do niechcianych zachowań seksualnych,
 - b) poniżającego obmacywania, obłapywania i innych zachowań wskazujących na przemoc seksualną.
 4. Zabrania się innych zachowań niedozwolonych, w tym:
 - a) niszczenia rzeczy osobistych,
 - b) zabierania rzeczy osobistych,
 - c) pozostawiania bez opieki,
 - d) zmuszania do jedzenia,
 - e) nienależytej uwagi i braku gotowości do natychmiastowej interwencji podczas zajęć lekcyjnych, przerw śródlekcyjnych, zabaw w szkole, podczas wycieczek, spacerów itp.

Rozdział III

Zadania pracowników szkoły wynikające z ochrony dziecka przed krzywdzeniem, procedury zgłaszania podejrzeń oraz podejmowanie interwencji w sytuacji krzywdzenia dziecka lub zagrożenia jego bezpieczeństwa

1. Każdy pracownik jest zobowiązany do uważnej obserwacji zachowań dziecka, analizowania jego przekazu werbalnego i niewerbalnego, mogących wskazywać na doznanie krzywdy.
2. W przypadku posiadania wiedzy wskazującej na podejrzenie krzywdzenia dziecka, pracownicy podejmują rozmowę z dyrektorem/wychowawcą/konsultantami szkolnymi.
3. Wychowawca/konsultanci szkolni dokonują analizy informacji, w tym czynników ryzyka krzywdzenia dziecka, występujących w konkretnej rodzinie.
4. Konsultanci szkolni uruchamiają **SCHEMAT REAGOWANIA**, czyli:
 - A. obserwacja dziecka (wygląd, zachowanie, analiza informacji na temat wcześniejszych zdarzeń),
 - B. rozważenie możliwości krzywdzenia:
 - szukanie oznak krzywdzenia w historii dziecka (wygląd, zachowanie, interakcje społeczna),
 - rozmowa z pracownikiem socjalnym, policjantem dzielnicowym, kuratorem sądowym, ewentualnie konsultacja z Zespołem Interdyscyplinarnym,
 - C. poszukiwanie wyjaśnień:
 - Dyrektor szkoły/konsultant szkolny wzywa osobę/osoby, które są podejrzane o krzywdzenie dziecka celu wyjaśnienia urazów lub niepokojących sygnałów,
 - D. podejrzenie krzywdzenia:
 - zgłoszenie danego przypadku Zespołowi Interdyscyplinarnemu,
 - wszczęcie procedury Niebieskiej Karty (zał.1),
 - E. wykluczenie krzywdzenia:
 - jeżeli znaleziono zadowalające wyjaśnienia niepokojących oznak, można wykluczyć krzywdzenie.
5. Każdy z pracowników szkoły zobligowany jest do spisania wszelkich informacji na temat wszystkich podjętych działań oraz ich efektów (co zostało zaobserwowane i usłyszane, kiedy, od kogo, dlaczego te informacje stanowią powód do niepokoju).
6. Równoległe z działaniami opisanymi powyżej wychowawca/pedagog/ psycholog koordynują czynności wynikające z potrzeb dziecka i rodziny w kierunku poprawy sytuacji dziecka:
 - a) zapewniają mu odpowiednio do potrzeb i w uzgodnieniu z rodzicami/opiekunami pomoc psychologiczno-pedagogiczną,
 - b) wskazują instytucje udzielające innych form pomocy (terapię indywidualną, grupową),
 - c) w uzgodnieniu z rodzicami/opiekunami i adekwatnie do potrzeb dziecka, organizują wsparcie dla rodziny dziecka poprzez wskazanie, adekwatne do potrzeb, instytucji oferujących poradnictwo, konsultacje psychologiczne, terapię uzależnień, terapię dla sprawców przemocy, warsztaty umiejętności wychowawczych itp.

Rozdział IV

Plan działań wspierających organizowanych przez szkołę

1. Wychowawca lub konsultant szkolny sporządzają opis sytuacji szkolnej i rodzinnej dziecka na podstawie zgromadzonych dowodów, np. rozmów z dzieckiem, nauczycielami/opiekunami i rodzicami oraz plan działań wspierających dziecko i rodzinę w poprawie sytuacji.
2. Plan działań wspierających powinien zawierać wskazania dotyczące podjęcia przez szkołę czynności w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym:
 - a) zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji,
 - b) wsparcia, jakie szkoła zorganizuje dziecku i rodzinie,
 - c) skierowania dziecka do specjalistycznej placówki pomocy dziecku, jeżeli zaistnieje taka potrzeba.
3. W przypadkach bardziej skomplikowanych (dotyczących wykorzystywania seksualnego oraz znęcania się fizycznego i psychicznego o dużym nasileniu) dyrektor powołuje zespół, w skład którego mogą wejść:
 - a) pedagog/psycholog, wychowawca dziecka,
 - b) dyrektor,
 - c) konsultant szkolny ds. przeciwdziałania przemocy,
 - d) inni pracownicy mający wiedzę o krzywdzeniu dziecka lub o dziecku.
4. Zespół sporządza plan działań wspierających zawierający te same elementy jak w punkcie 2.
5. Plan pomocy dziecku jest przedstawiany rodzicom/opiekunom z zaleceniem współpracy przy jego realizacji oraz informacją o obowiązku szkoły zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja/sąd rodzinno-opiekuńczy lub przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego) zgodnie z procedurą „Niebieskiej Karty”.
6. Po analizie schematu reagowania i zebraniu wiarygodnych informacji o krzywdzeniu dziecka, dyrektor szkoły składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury/policji albo wnioskuje o wgląd w sytuację rodziny do sądu rodzinnego lub przesyła formularz „Niebieska Karta-A” do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego.
7. W sytuacji podejrzenia krzywdzenia dziecka sporządza się kartę interwencji (zał.2), którą załącza się do teczek wychowawcy.
8. Wszyscy pracownicy szkoły i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

Rozdział V

Zasady

ochrony danych osobowych dziecka i ochrony wizerunku dziecka

1. Dane osobowe dziecka podlegają ochronie na zasadach określonych w ustawie z 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych.
2. Pracownik szkoły ma obowiązek zachowania w tajemnicy danych osobowych, które przetwarza, oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem.
3. Dane osobowe dziecka są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów.
4. Pracownik szkoły jest uprawniony do przetwarzania danych osobowych dziecka i udostępniania tych danych w ramach zespołu interdyscyplinarnego, powołanego w trybie ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
5. Pracownik szkoły nie udostępnia przedstawicielom mediów informacji o dziecku ani jego rodzicach/opiekunach.
6. Pracownik szkoły nie może udzielać informacji dotyczących sprawy dziecka lub jego rodziców/opiekunów mediom, nawet wówczas, gdy jest przeświadczony, że jego wypowiedź nie

- jest w żaden sposób utrwalana.
7. Szkoła, uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.
 8. Pracownikowi szkoły nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) bez pisemnej zgody rodzica/opiekuna dziecka.

Rozdział VI

Zasady dostępu dzieci do Internetu oraz ochrony dzieci przed szkodliwymi treściami

1. Rodzice są informowani o potencjalnym zagrożeniu szkodliwymi treściami pochodzącymi z Internetu, w przypadku niekontrolowanego dostępu dziecka do komputera w domu.
2. W szkole edukuje się rodziców poprzez dostarczanie ulotek, informacji na tablicy ogłoszeń, informacji podawanych na zebraniach grupowych i rozmowach indywidualnych.
3. W szkole wprowadzono Procedurę postępowania w przypadku sytuacji podejrzenia cyberprzemocy.
4. Uczniowie są zapoznawani z tematyką podczas godzin z wychowawcą/ zajęć z pedagogiem lub psychologiem.

Rozdział VII

Przepisy końcowe

1. Niniejszy dokument wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.
2. Pracownicy szkoły składają pisemne oświadczenie o zapoznaniu się z powyższym dokumentem.

Rada Pedagogiczna wydała pozytywną opinię w sprawie przyjęcia dokumentu Uchwała nr 16 2015/2016 z dnia 18 stycznia 2016 r.

Rada Rodziców wydała pozytywną opinię Uchwała nr 9/ 2015/2016 z dnia 19 stycznia 2016

Wprowadzono Zarządzeniem Dyrektora Szkoły nr 13/2015/2016 z dnia 20 stycznia 2016 r.